

MÉREGTELENÍTŐ

2020.11.szám

KEDVES OLVASÓ!

A napokban a Spektrum TV adásában a rovarokról vetítettek filmet – brrr! Óriásira nagyítva mutatták a legyek, tetvek, kullancsok, sáskák életét, szaporodását, a lárvák hadát, a sok gyilkolást a táplálékért. Utána órákig rosszul éreztem magam.

De! Utólag egy óriási döbbenet uralkodott el rajtam, mert itt évmilliárdokról szólt a történet. Hogy pl.a szitakötők 10 milliárd éve élnek a földön. Bámultam azt a csodálatos céltudatos tervezést, ahogyan ezeknek a szörnyű, mindnyájunk számára visszataszító rovaroknak az élete, szaporodása biztosítva van, azt a testi felépítést, ami lehetővé teszi számukra a ragadozást-ölést, és a fennmaradást.

Miért mesélem ezt?

Egy pillanat varázsa alatt ráláttam a Mindenségre, és abban arra a kicsi időszerepre, amióta ember él a Földön. Hogy mennyi minden történt már addigra. Hogy mekkora tudás kellett ezt a Mindenséget megalkotni, működtetni. Mi, emberek odáig jutottunk, hogy meg tudjuk lesni ezeknek a lényeknek az életét, titkát. De aki megtervezte, aki fenntartja és összehangolja! Aki a mindenek csúcsára helyezve megteremtett minket, embereket!

Mi sokszor olyan haverkodó stílusban beszélünk a Teremtővel, akinek a választott nép a nevét sem mondhatta ki. Persze, Jézus közel hozta az Atyát, megmutatva apai szeretetét. De azért az mégis igaz, hogy *ki vagyok én, kik vagyunk mi, emberek Hozzá képest?* Kell olykor egy-egy ilyen döbbenet, hogy észrevegyük magunkat. Igen, közel van, de ugyanakkor mérhetetlenül távol is, igen, kicsivé tette Magát, ember lett, de azért Ő az, aki az évmilliárdok felett, a Mindenség felett az ÚR! A Végtelenségben!

Bízzuk Rá a jelen nyomorúságainkat, kérjük a segítségét!

Fejes Ádám: Ádventi örvendezés

Utaidat vágyva kerestem,
S utaid megtaláltak engem.
Csodáidat látni akartam,
S ámulok rajtuk szakadatlan.
Titkaidat bogoztam egyre,
S most, mint gyermek az
egyszeregyre,
úgy nézek rájuk, dicsekedvén,
ujjong szívem kegyelmed kedvén;

mert szereteted egyszerűség,
irgalmasságod csupa hűség,
s egy értelme van a keresztnek:
hogy megkerestek és szeretnek!
Hát hirdetem, hogy útja száz van
minden szívhez a nagyvilágban,
keresni kell és rátalálni ma,
akinek Ő a vágya, álma;
kinek batyuja az a „nincsen”,
megtalálja a gazdag Isten.

Túrmezei Erzsébet: Eljön

Ádvent. Szelídzengésű üzenet.

Eljön! Eljön!

Beteg, a gyógyulásod,
rab, a szabadulásod,
halott, az életed.

Szomorú, most jön az öröm!

Erőtlen, most jön az erő!

Éjben járó, hajnalra váró,
fölkel a fény neked.

Zendül az ég,

zendül a föld,

Isten izent:

Eljön! Eljön!

Ádvent! Ádvent!

Ádvent. Dörög rendíthetetlen,
kemény királyi üzenetben.

Eljön. Eljön.

Ha elkerülöd a mosolyban,
eléd kerül mint könny, sikoltás.

Ha a bölcsőben meg nem látod,
utadat állja mint koporsó.

Eljön az Első és Utolsó.

Ha mint templom szelíd harangja
nem találhat szíven a hangja,
ágyúk ádáz tüzében hallod
ítélni rajtad majd e hangot.

És romba dőlhet minden oltár,
elnémulhat zsoltosma, zsoltár,
házad küszöbén fog megállani...

A munkazajban, léha dalban,
vagy az éj titkos csendjében fogod
közelgő lépteit meghallani.

Eljön, eljön! Ki nem kerülheted.

Ha kikerülöd mint kegyelmet,
úgy kell bevárnod mint ítéletet.

Hallod? Hallod?

Mozdul az ég, mozdul a föld,

Isten izent:

Eljön. Eljön.

Ádvent. Ádvent.

Paul Claudel: Hát te kinek mondasz engem?

„Midőn pedig Jézus Fülöp Cezareájának környékére ment, kérdezé tanítványait, mondván:»Kinek tartják az emberek az Emberfiát?« Ők pedig mondák: »Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, mások pedig Jeremiásnak, vagy egynek a próféták közül.« Mondá nekik Jézus: »Hát ti kinek mondotok engem?«” (Mt 16,13–15).

Ez az a kérdés, amelyre minden tanult embernek felelnie kell a földkerekség minden országában, a számára kimért út valamelyik állomásán, különösképpen pedig akkor, mikor felelőssége tudatában teszi azon első lépéseit.

Jézus Krisztus egyszerre csak elállja az utat, és még azokban is, akik tudatlan, elbátortalanodott, türelmetlen, káromló vagy visszautasító kézmozdulattal haladnak tovább – és ezek vannak nagyobb számban –, homályos borzongás közepette felvetődik néha a kétség: vajon a nekik személy szerint feltett alapvető kérdésre kézlegyintés helyett nem adhattak volna más feleletet is? Nevezetesen azt, amelyet a Szentlélek adott Simon Péter ajkára a filippi-cezareai úton, mikor az apostol elhatározta, hogy örökre Azzal marad, aki el nem múlik soha. „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia!”

Én is csak tanúságot tehetek: már nem a fiatalságnak boldog örömrivalgásai, hanem egy őszbecsavarodó és az örök bizonyágon elpihenő főnek gondolatai ezek. Igyekeztem, hogy kívülről lássam Krisztust, a lehető legracionálisabban és legtárgyilagosabban, kevesebbet törődve az írásos bizonyítékokkal, mint a logikával és – ha szabad így mondanom – azokkal a monumentális tényekkel, amelyeket a történelem a geológuséhoz hasonló munkával hozott felszínre, és állandó jelentőségűekké, épp oly kétségbevonhatatlanokká tett, mint az emlékkövek bizonyosságait.

(*Vigilia*, 1939.április)

A költő megtérése fiatal korában, 1886 karácsonyán, a Notre-Dame székesegyházban történt. A kegyelem villámcsapása ugyan leterítette, egész lényében "megragadta" az élő Isten, aki egyszerre "Valaki lett" számára, de a "megtért" költőben még hosszú évekig küzdött a pogány és a keresztény.

Richard Rohr: Mit teszünk a gonosszal?

...Az évek során egyre inkább világossá vált számomra, hogy össze vagyunk zavarodva a gonosz természetével kapcsolatban. Nem úgy tűnik, hogy értenénk, hogy mi a gonosz, hogyan működik, vagy mit tehetünk személyesen vagy közösségileg, hogy csökkentsük a hatalmát felettünk és a hatását a világunkra. Valóban szembe kell néznünk ezekkel a kérdésekkel, még akkor is, ha nehezek és kellemetlen rajtuk gondolkodni.

A bolygónk életfenntartó rendszerei szétbomlanak. Mióta elkezdődött a járvány, milliók fizikai és mentális egészsége romlik. A gonosz világosan munkálkodik a világunkban, de mit tehetünk mi ezzel?

Nem tagadom, hogy vannak válaszaim egy ilyen nagy kérdésre, de amit nyújtani tudok, az a keresztény hagyomány bölcsessége. A katolikus hagyomány első ezer évében azt feltételezték, hogy három forrása van a gonosznak: a világ, a test és az ördög.

A századok során nagyon hozzászoktunk, hogy egyenlőségjelet tegyünk a gonosz és az egyéni bűnök közé és elvesztettük az értelmét a bűn közösségi természetének. A „bűn” szó gyakran címkeként szolgált különféle kulturális tabukra és elvárásokra, és gyakran a tisztasági szabályokra vonatkozott. Ez nagyon másnak tűnik, mint a valódi gonoszságok, amelyek a világot rombolják! Természetesen az erkölcsi fejlődés és az impulzivitás fegyelmezése fontos egyéni diszciplína, de az egyéni bűn összemosása a gonoszság forrásával egy borzasztó félreértés, amely tragikus következményekhez vezetett. Amikor a kis, könnyen megbocsátható áthágásokat „bűnnek” címkézzük és egyenlővé tesszük a gonosszal, akkor elbagatellizáljuk a gonosz valódi fogalmát és elfordítjuk a figyelmünket a tényleges dolgról.

A gonosz mielőtt személyessé és szégyellnivalóvá válik, gyakran kulturálisan elfogadott, csodált és szükségesnek tekintett dolog!!

Pál apostolnak már megvolt az előrelátó zsenialitása, hogy felismerje ezt, és hiszem, hogy azt tanította, hogy *a bűn és az üdvösség egyaránt, mindenképp előtt testületi (közösségi) és társadalmi realitás*. Tulajdonképpen ez a meg-gondolás elismerhető és elismerendő, mint legnagyobbika mindannak, amit Pál adott hozzá a történelemhez.

Mindmáig a legtöbb keresztény minden figyelmét a „hús” szintjére helyezte, rendszabályozva a szexualitást és különféle „tisztátalan” cselekedeteket, ahelyett, hogy megszólította volna a sokkal komolyabb és áthatóbb formáit a testületi (közösségi) igazságtalanságnak és gonosznak. Szinte semmilyen neveltetésünk vagy felismerésünk nem volt arra vonatkozóan, amit Pál „a világ elveinek (princípiumának)” nevezett és még kevésbé „a levegőt uraló fejedelemség” fogalmára. Amikor úgy képzeljük el az ördögöt, mint egy vörös, szarvakkal rendelkező karikatúra-figurát, akkor nem vesszük komolyan a gonoszt. A hordereje ennek súlyos, vakká tévő és nagymértékben romboló, mind az egyén, mind a társadalom részére. Nagymértékben elvettük ezt a lényegi pontot, és ezért a társadalmi gonoszság szorításában találtuk magunkat a keresztény nemzetekben, véges-végig, egészen a modern korig. *Mindannyian bűnösök vagyunk egymás bűnében és nem csak a magunkéban. Mindannyian jók vagyunk egymás jóságában és nem csak a magunkéban. Az életem nem csak „rólam” szól.*

Testületi gonosz és testületi jó

A közösség, az egész társadalom, vagy nagyobb szervezetek bűneiről vagy jótetteiről van itt szó, amelyekért valamilyen szinten mindannyian felelősek vagyunk.

Jézus és Pál egyaránt radikálisan új keretbe helyezi az emberi állapotot: sem a bűn sem a megváltás nem lehet soha kizárólag az *enyém*, mindkettő kollektív módon a *miénk!*

az egyetemes szolidaritás a fontos lecke, nem a személyes (privát) megváltás (üdvösség)

mindannyian felelősséggel tartozunk mindannyiunkért, ahelyett, hogy egymást hibáztatnánk

az emberi szolidaritás a cél, nem az „én” morális felsőbbrendűségem vagy tökéletességem.

Tudom, hogy ez elsőre nem érződik úgy, mint egy stratégia a sikeres élethez, és biztos, hogy soha nem fogja megszólítani a gazdagodókat vagy a szintizta idealistákat. Elsőre kapitulációnak tűnik, de egyáltalán nem ez Jézus vagy Pál szándéka. Ellenkezőleg. Pál hitte, hogy egy újfajta győzelmet és szabadságot talált. Ő maga is „oktalannak” vagy „oktalanságnak” nevezte (1Kor 1:21, 25, 27; 4:10), ahogy ez még mindig az a legtöbb ember számára mai napig. Ő gyakran „rejtett titoknak” nevezte, amelyet csak a bölcsek fedeznek fel. Pál hitte, hogy létezik egy rejtett, kereszt-alakú formája a valóságnak, amely a keresztnek még a geometriájában is kinyilvánul (Ef 2: 13-22). A világ telítve van ellentmondásokkal, hamis alternatívákkal, nulla végösszegű játszmákkal, paradoxonokkal, és megoldhatatlan gonoszságokkal. Alapvetően igazságtalan, mégis dolgoznunk kell az igazságosságért annak érdekében, hogy megtaláljuk a saját szabadságunkat és létrehozzuk azt mások számára.

Pál tökéletesen realista az életről kapcsolatban ezen a bolygón. Teljesen el kell ismernünk és át kell adnunk magunkat ennek az alapvető realitásnak, mielőtt megpróbáljuk azt gondolni, hogy meg tudjuk javítani a világot szabadsággal és szeretettel. Pál számára a megoldást egy keresztben függő férfi botrányos képe szimbolizálja, a Keresztre Feszített Isten, aki teljesen elfogadja és átalakítja ezt a tragikus emberi helyzetet a szeretet által. Ha ez az a valóság, amelynek még Isten is alá vetette magát, akkor biztos, hogy ezt nekünk is meg kell tennünk és meg is tudjuk tenni.

Azáltal, hogy odaadjuk önmagunkat ennek az ősi (alapvető) emberi abszurditásnak, amely önmagát minden iránti türelemben, szeretetben és megbocsátásban mutatja meg, akkor találunk egy pozitív, hittel teli utat. Ez nem azáltal történik, hogy megoldjuk, vagy hogy azt gondoljuk, hogy meg tudjuk valaha is teljesen változtatni, hanem hogy elismerjük, hogy mindannyian bűnrészesek vagyunk ebben a kevert morális univerzumban. Talán ez az az alázat, amelyre a keresztényeknek szükségük van a szociális reform iránti kampányukban. Ez „a kereszt hordozása” Jézussal.

Az emberek gyakran oda jutnak, hogy gonoszságot tesznek azért, hogy kiírtsanak minden gonoszságot, ahelyett, hogy hordoznák azt, elszenvednék azt saját maguk, és tanulnának belőle, ahogy Jézus tette a keresztben. Ez ironikus módon megadja nekünk azt az aktív együttérzést, amire szükségünk van, hogy dolgozni tudjunk a társadalmi változásért. A kereszt-alakú világ általam történő elfogadása tükrözi az én képességemet, hogy elfogadjak egy

saját kereszt-alakú ént. Isten egy olyan világot alkotott, ahol nem létezik technika vagy varázsmódszer a tisztaságra vagy tökéletességre. A megbocsátó szeretet az egyetlen kivezető út és az egyetlen végleges válasz. Isten végtelen Szeretet, és lehetőségünk van arra, hogy vég nélkül merítsünk belőle.

Karcsi bácsi biztató szavai:

A bölcsességet nem lehet könyvből megtanulni. Az a dolgok igazságban való látása. A mai világban az emberek azt hiszik, hogy nincs igazság, vagy legalábbis nem fontos, nem számít. A matematikában, a fizikában elismerik a törvényt, de az erkölcsben nem érdekli őket. Jézusnak egyetlen szava vagy tette sem volt, ami ne lett volna igaz. Azért hatékony, mert Ő hiteles. A bölcsesség árad, sugárzik. Sokan azt hiszik, szép szavakkal sokra mennek, de előbb-utóbb összeomlanak.

Egyetlen szál gyertyával végig lehet járni egy egész barlangrendszer. Mindig mutat egy métert. Ma ezt kell megtennem – ez elég. Minden nap elég megtenni azt, amit arra a napra kiszab nekünk az élet.

Az ember lelke hullámzik, hol fent, hol lent. Egyszer jókedvünk van, aztán rossz. Hogyan lehet megőrizni a derűt és az örömet? Észre kell venni a szépet magunk körül, és rácsodálkozni, hogy „milyen jó az Isten!” Az ember választhat: boldog akar lenni vagy nem. Ha akar, akkor csak meg kell keresni azokat a körülményeket, amelyek a szív örömét táplálják.

A lelki béke megrontója az elégedetlenség. El kell tudni fogadni, hogy ami nem megy, az nem megy. Most hideg van, most panaszkodhatnék. De attól meleg lesz?

Félelem a múlttól, félelem a jövőtől – dupla szenvedés. Hát minek azon aggódni?! Isten mindig megadja az aktuális segítséget. Nem ad előre egy hűtőszekrényit. Kár azon gondolkodni, hogyha így lesz, mit fogok csinálni, ha úgy, akkor mit. Majd akkor tudni fogom. Az állandó készenlét a legnagyobb engedelmesség. Mindig arra kell figyelni, hogy az Úr mit akar.

Isten szemében a tölgyfa nem nagyobb az ibolyánál., mert nem egymáshoz méri őket, hanem önmagukhoz.

A hit olyan, mint amikor telefonon beszélünk valakivel: nem látjuk, mégis biztosan tudjuk, hogy ott van a vonal végén, nem csak képzelődünk.

Az önsajnálát és az önféltés akadálya a szeretetnek. A jókedv olyan, mint az olaj. Ha nincs, akkor csak nyikorgunk.

A humor nagyon sokat jelent, mert ahol nevetnek, ott boldog emberek vannak. A Sátán szövetségese szomorú. Isten szövetségese derűs és vidám.

Hallottam két hittanos beszélgetését: „Apukám azt mondta, nincs Isten” A másik: Majd megtudja apukád, ha meghal!”

Pál Ferenc: Kapcsolat a nálam többel

...A spiritualitás: kapcsolat a nálam többel. Az ember pedig természetéből adódóan spirituális lény. Ez adottság, hogy nyitottak vagyunk a végtelenre, a nálunk többre. Ezt a nyitottságot ki nem tudatosan, ki vallásos formában, ki istenközpontú, ki nem istenközpontú formában éli meg, de kitörölhetetlen része az embervoltunknak.

Egyszer felkeresett egy férfi, és bizonytalanul, feszengve kezdte mondani: „Fogalmam sincs, hogy jó helyen járok-e, de barátaimat megkérdezve azt tanácsolták, paphoz menjek. Egy különleges élményemről szeretnék beszámolni. Gyönyörű tavaszi vasárnap délután volt, a nap besütött a szobába. A fotelban ülve néztem, ahogy a feleségem játszik a gyerekekkel, akik önfeledten hancúroztak, a feleségem pedig olyan lenyűgözően értette a nyelvüket, hogy nem győztem bámulni őt.

A szívem hirtelen csordultig megtelt hálával, hogy ez nekem megadatott. Az élet olyasmivel ajándékozott meg, amire szavakat sem tudtam találni.

Hirtelen az a kérdés vetődött fel bennem, hogy kinek köszönhetném ezt meg. Arra vágytam, hogy a hálámat kifejezzem, de nem tudtam, ki felé és hogyan tegyem meg. Tudja, én nem vagyok vallásos ember, de még csak hívő sem. Próbálkozni kezdtem, hogy „Köszönöm, Univerzum”, de ezt nem éreztem odaillőnek. „Köszönöm Ég!” Hát ez sem volt túl meggyőző. Köszönöm Sors, aztán Köszönöm Élet... Kipróbáltam még pár lehetőséget, de egyik sem fejezte ki azt, amit átéltem. Kétségkívül azt találtam legpontosabbnak, hogy „Köszönöm Istenem!”- ezzel viszont az a nehézségem, hogy nem hiszek benne. Ettől eléggé összezavarodtam, ezért vagyok most itt.”

Ebben a történetben nem az a legfontosabb, hogy végül milyen szót használt, amikor köszönetet mondott, hanem az, amit átélt. Az ugyanis egy valódi spirituális tapasztalat volt, akkor is, ha hisz benne, és akkor is, ha nem.

Multinacionalis céghez hívtak mentálhigiénés témában előadni. A végén, mikor kérdezni lehetett, valaki azt kérdezte:- Megáldana minket?

- Szívesen megteszem, de el tudom képzelni, hogy valakit esetleg zavarna, azon kívül itt most előadó vagyok, az áldást pedig a pap adja. Tartsunk egy perc szünetet, hogy aki nem kéri az áldást, szabadon kimehessen.

Ami ezután történt, olyan volt, mint egy hollywoodi film megkomponált jelenete. A résztvevők néma csöndben egy más után felálltak, és mozdulatlanul várták az áldást. Senki nem ment el.

A spiritualitásunk formákat, kifejezési lehetőségeket keres. Olyan helyzetek és pillanatok ezek, amelyek nagyon fontosak, igazán számítanak nekünk és nem akarunk elmenni mellettük. A spiritualitásunknak három jellemző minősége lehet...

- Sebzettség központú, aki azt mondja: "Hiszek én Istenben, csak nem bízom benne."

- Az énközpontú spiritualitást az jellemzi, hogy kapcsolatot tartok ugyan a nálam többel – de azért, hogy Én elégedett, sikeres, boldog, egészséges, gazdag legyek. Tehát nem Isten, vagy a nálam több van a középpontban, hanem én... Megteszem, ami tőlem telik, de a nálam több is tegye a dolgát. Ez a fajta spiritualitás előbb-utóbb nagy csalódások forrása lehet. A jót elvárja, végül is ha ő a világ közepe, kinek lenne jó, ha nem neki? Éppen ezért ha beköszönt az élet drámaisága, azzal nem tud mit kezdeni. Ilyenkor felmerül benne egy csomó kérdés: Miért éppen én? Miért így? Miért most? Miért történik ez pont énvelem? Ő ugyanis az élet nehézségeit egyéni sorscsapásként értelmezi....

Az lehetséges, hogy a miért kérdést egy másik kérdés megválaszolásával felülmúljuk, kinőjük. Ez az új kérdés lehet a „kiért”? Ha tudok erre válaszolni, a miért kérdés akár válasz nélkül is maradhat.

Oloffson Placid tíz évet töltött ártatlanul a Gulágon. Az első hónapokban a helyzete fölfoghatatlan volt számára. Miért van ő itt? Egyszer csak világosság támadt benne, és megértette: a sorstársaiért. „A rabtársaimért vagyok itt, hogy segítsek nekik túlélni.” A miéltre nem kapott választ, ám a kiért-re igen. És ez értelmet adott annak az érthetetlen tíz évnek is.

A „miért?” kérdésekkel arra is rákérdezhetünk, hogy van-e az életünknek értelme. Ha egy drámai esemény bekövetkezhetett, nem vált-e értelmetlenné, feleslegessé a bizalom és az erőfeszítés? Ilyenkor tulajdonképpen nem is választ várunk, hanem hogy ismét rátaláljunk a meggyőződésünkre, hogy az életünknek **feltétel nélkül** van értelme.

...Alapvetően tehát nem válaszokra van szükségünk, hanem **változásra**. Az énközpontú spiritualitásunk felülmúlására, kinövésére.

A sebzettség vagy az énközpontú személetről kilépve megmaradhatnak a miért? kérdéseink, de megváltozott tartalommal. Már nem az foglalkoztat, hogy miért történnek rossz dolgok jó emberekkel, hanem hogy miért maradnak jók, amikor rossz dolgok történnek velük.

- A többközpontú spiritualitás középpontjában a nálam több, a minket felülmúló áll. Jól mutatja ezt egy történet a Bibliából: Márta és Mária története. Jézus tanítványaival betér egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony befogadja őket a házába. Az asszonynak van egy Mária nevű testvére, aki Jézus lábához kuporodva hallgatja a beszédét. Márta, aki folyamatosan serénykedik a vendéglátásban, egy idő után felcsattan: „Uram, nem törődöl velem, hogy testvérem egyedül hagy szolgálni? Szólj neki, hogy segítsen!” Jézus azt mondja: „Márta, sok minden miatt, nyugtalankodsz, pedig kevésre van szükség. Mária a jobbik részt választotta, amelyet nem vesznek el tőle soha.”

Márta az énközpontú spiritualitás megtestesítője, aki úgy tekint Jézusra, mint az élete részére, és meg akarja mondani neki, melyik és milyen rész legyen. Most történetesen az, aki a testvérét ráveszi, hogy végezzen több házimunkát, és viselkedjen rendesebben az ő elgondolása szerint. Meggyőződése, hogy ő tudja, mi a jó... Márta haragos és csalódott.

Vele ellentétben Mária tudja, hogy inkább ő az Isten életének része, mintsem fordítva. Hogy Isten a nagy, és ő a kicsi. Ezért nem arra törekszik, hogy igaza legyen, és arról Istent is meggyőzze, hanem igaz szeretne lenni, ezért keresi a helyét Isten életében. Azért kuporodik a lábához, hogy közel legyen hozzá, és megtudja, hogyan tudna igaz ember lenni.

Ez a többközpontú spiritualitás, amely elveszíthetetlen, míg az énközpontúság a beszűkültség közkedvelt formája.

(Pál Ferenc mentálhigiénés szakember, katolikus pap. Fenti írását az "Ami igazán számít. Hogyan bánjunk jól magunkkal és másokkal?" c. 2019-es könyvéből idéztük.)

Nők imája

Istenem áldd meg mártaságunkat,
tehetségünket, amellyel mások
számára sütünk-főzünk,
vendégszeretetünket,
amivel otthonosságot teremtünk
mások számára!

Istenünk, áldd meg máriaságunkat,
azt a vágyat, hogy közel szeretnénk
lenni Hozzád,
képességünket, hogy csupa fül legyünk,
készségünket, hogy csapat-papot feledve
Nálad keressük szívünk nyugalalmát!

Áldd meg a bennünk lévő Máriát és Mártát,
hogy elengedve a tökéletesség látszatát,
szabadon merjünk segítséget kérni,
hogy tudjuk vállalni konfliktusainkat is
a Te jóakarátú, elfogadó jelenlétedben. Ámen

„...A boldogság nem állapot, hanem folyamat, nem cél, hanem irány.
A boldogság azt jelenti, hogy úgy élem meg az életemet, hogy jó irányba haladok... De ha úgy élem meg az életemet, hogy bár van egy csomó mindenem, vagy csomó mindent elértem, egy csomó mindent tudok, de rossz irányba haladok, akkor pocsékul leszek.”/Pál Feri/

Fekete István: Őszi dal

Idegen városban jártunk akkor és fiatalok voltunk. Nem tartottuk számon sem a hónapokat, sem a napokat, még az ünnepeket se nagyon, mert úgy látszott, mintha csupa lakodalom lenne az élet.

Ősz volt már, ámbar ezt csak később vettük észre, akkor is csak véletlenül. Ma már nem hiszek a véletlenben, de akkor úgy látszott, mintha véletlenül tévedtünk volna a temetőbe. Siettünk haza gyűrötten s a múltó mámor salakjában pislogva, amikor barátom azt mondta:

– Gyere, vágjunk át itt a temetőn, hamarabb otthon vagyunk, jobban ki-alusszuk magunkat.

Nekifordultunk a városvégi temetőnek; átugrottuk az árkot és valami régi út süppedő moháján siettünk toronyiránt, öreg sírok között, amelyek árvák voltak már és névtelenek, mint a begyógyult bánat. Aztán meglassúdtunk.

- Nézd - mondta barátom, - nézd... Micsoda nap van ma?

Az újabb sírokon tegnapi virágok és az emlékezés gyertyáinak szétfolyt könnycseppjei.

- Azt hiszem, halottak napja.

És akkor mérhetetlen szennyesnek éreztük magunkat. Tétován ödöngtünk, mintha az éjszaka olcsó parfümjét akartuk volna kimosdatni gyűrött ruhánk-ból, és fülünkéből a tisztaság némaságával a részeg muzsikaszót.

Késő reggel volt. A párás magasság felett már kék volt az ég, valahol varjú károgott, csillogott a harmat a tegnapi virágokon s egy-egy fáradt levél olyan puhán szállt le a földre, mint a simogatás.

– Hallod? Muzsikálnak.

Megdöbrentünk. A főúton valami kis csoport közeledett; kivillant már a pap fehér karingje és a földön kúszó muzsikaszó már szívünkhöz ért és érhető lett. “Most van a nap lemenőben” – sírták a hegedűk – “Kimegyek a temetőbe.” Muzsikust temetnek.

Nekidőltem egy fának, néztem a tegnapi virágokat, éreztem az őszt, s az emberi mulandóság nagy panasza sírón verődött a szívembe. A cselló feljajdult, mint a zokogás, szétfolyt a sírok között az őszben és megbújt az avar alatt. Álltunk némán, fiatalságunk ragyogásában, de valahonnét ránk nézett egy nyitott sír, valahol károgtak a varjak és mély csend végtelenségében szóltak a hegedűk.

Aztán szó nélkül hazamentünk és nem beszéltük meg, hol mulatunk holnap vagy holnapután.

Ez a barátom fiatalon halt meg, távol tőlem.

– ...Az volt a kívánsága – mondta egy ismerősünk, – hogy cigány búcsúz-tassa. Azt muzsikálták, hogy “Most van a nap lemenőben”, amit nem értek, hiszen nem ez volt a nótája.

Aztán még egyszer találkoztam ezzel a nótával. Tavalý. Kimentünk az apám sírjához, pár nappal mindenszentek előtt, mert nem szeretem a sokaságot s az édesapám sírjánál nekem úgyis mindig ünnep van: ünnep s benne az

egész életem. Megtakarítottuk a kis halmot, imádkoztunk, emlékeztünk, néha mosolyogtunk is, hiszen visszahívtuk őt közénk és sem az ő, sem a mi szeretetünk nem múlik el soha.

Jobbra egy orvos fekszik, balra egy vasúti kalauz s felvetődött a kérdés, vajon az orvos jegyét lyukasztotta-e a kalauz?...

– Jaj, fiam, hát sohse nő be a fejed lágya? - kérdezte apám, s én bevallom, hogy azt hiszem, ez már reménytelen dolog.

– És porold le a térdedet, hát még most se tudsz a ruhádra vigyázni... és a cipőd is...

– Ezt a kis vadrózsát meghagyjuk, édesapám? - terelem el a szót a kellemetlen témáról, mert egy kis vadrózsa kelt ki a sír köve mellől s a nyáron már kétaraszosra nőtt.

– Persze. Egy rigó hozta a bogyóját s itt elejtette. Ámbár lehet, hogy szándékosan dobta ide. Kevés itt a bokor s talán fészket akar rakni benne, ha megerősödik.

Ezek után óvatosan a kereszthez kötöttem a vadrózsa szárát s meggyújtottam a kis gyertyámat, amelynek lángja alig látszott, mert ragyogó őszi nap volt; élő és holt szíveket melengető, temetőket simogató bánat üszkét aranyozó őszi fény.

A kerítésen túl vidáman csengettek a villamosok, valahol gyermektrombita szól, sürgető autóduda, és az élet zajongó fürgesége olyan önfeledten járt a temető körül, mintha temető nem is lenne a világon.

És akkor elindult valami, felreppent valami s egyszerre elhallgatott minden. Jött a fekete kocsi a főúton, karinges pap, kis csoport és mind tisztább lett a dal jajgató, puha szárnyalása: "Most van a nap lemenőben..."

Ott mentek el előttünk.

A barna muzsikusok arcán a könny barázdái, a hegedűket féloldalt fektették arcukhoz, mintha saját sírásukat hallgatták volna, a pap a földet nézte, a kocsi mintha a levegőben úszott volna, csak a lovak dobogtak, mintha fekete posztóval bevont dobok mérték volna az élet utolsó lépéseit.

Hallgattunk.

Apám se szólt s arra gondoltunk, hogy talán az egész Földnek könnyel mosott emberporrá kell válnia, mert mindaddig szól a dal és száll a bánat, amíg csak ragyog a nap, de valakinek valahol mindig lemenőben.

Füst Milán: Szózat a sírból

Ne sírj értünk anyánk,
E föld oly porhanyó,
E föld most is hazánk
És benn' nyugodni jó.
Ölelj, ölelj hát húszívű hant,
Mind jó fiad, kit itt ölelsz alant.

Ne sírj értünk apánk,
Így elpihenni béke,
A szív mosolyog reánk,
Mert megküzdöttünk érte.
Ölelj, ölelj hát húszívű hant,
Mind jó fiad, kit ölelsz alant.

Nem kis dolog volt, nem kenyér,
Nem haltunk meg az életér',
Több volt ez annál: bús hazánk

Könyörgő szemmel néze ránk.
Ölelj, ölelj hát húszívű hant,
Mind jó fiad, kit ölelsz alant.

Napfény deríti hát szemünk,
E túlvilági fényt nekünk
Egy lázas honnak árva népe
Borítá koporsónk fölébe.
Ölelj, ölelj hát húszívű hant,
Mind jó fiad, kit ölelsz alant.

S ellenfelünk, gondold meg ezt.
Mi nem holtak vagyunk, de fény,
Mi láng vagyunk e földtekén
S öröktűz lesz e sírkereszt.
Ölelj, ölelj hát húszívű hant,
Mind jó fiad, kit ölelsz alant.

6.12.03.

Weöres Sándor: Üdvösség

Csak azért
az egyetlen napért
érdemes volt megszületnem,
amikor szeretni tudtam
és szeretnek-e, nem kérdeztem.
Csak ennyi történt teljes életemben,
egyébkor szakadékba buktam.
Csak azért
az egyetlen napért
érdemes volt megszületnem.

Köszönöm

Köszönöm...
Mondd sokszor, hogy köszönöm...
akár okod van rá, akár nincs,
ismételd gyakran, mert e szó: kincs.

Talán balga beszéd,
hogy a gyümölcs termi a fát,
de egy jókedvű "köszönöm"
életre hívhatja a köszönet okát.

Amiért hálás vagy előre,
- mert hiteddel reméled -
az feléd hajlik a mennyből,
s lassan majd eléred.

Ez a kicsi szó: "köszönöm",
az Isten virága.
Pazarlón hintsd magvát
a gyomlepte világba!
(Simon András: Életed üzenet)

Babits Mihály: Alkonyi prolóógus

Itt van az alkony, jó takaró,
a hegyek ormán lilul a hó
itt van az alkony, csittul a zaj:
elhallgat a fény és fölvilan a dal.

Villanj csodavillany, villanj csodanóta
ki fájsz a szívemben, ki tudja mióta?
Mióta daloltam, amióta lettem:
mert fájni születtem, ki dalra születtem
s még messzire zenghetsz majd mostoha dal,
megéri, megéri, aki fiatal.

A nappal, a lárma úzött a magányba,
hol senkise hallott, a pusztá homályba:
most itt van az alkony, most jer elő,
mint éji merénylő, titkos szerető:
mert kedves az alkony annak, aki lázad
és kedves az alkony annak, ki szeret:
elhagyni ilyenkor, kicsábul, a házat
s nem túrni az égnél lentebb födelet.
Az ég is ilyenkor kitakarózik
és emberi szemnek kirakja a kincsét;
a lélek az égbe fölakarózik,
mozgatja a szárnyát és rázza bilincsét:
Dal, éji merénylő, titkos szerető,
dal, mostoha lélek, most jer elő:

másnak csupa fátyol, neked csupa látás,
itt van az alkonyat, itt van az áldás.

Nádudvari Nagy János: Óhajtás ősszel

Egy kis melegség kéne még
a gyorsan tűnő nyári fényből,
a lelkem borzadva fél a közelgő
tél zord hidegétől.

Egy kis gyöngédség kéne még,
felvidító, igazi jóság,
hiszen élni kell akkor is,
ha nem hajt a vágy, a csók-mohóság.

Egy kis megértés kéne még,
nem zord szavak hideg pengéje,
amik úgy döfnek belém, mint
bárány szívébe a hentes kése.

Egy kis szeretet kéne még,
hisz ez az élet íze, sója:
mi lényünket a végső úton
a nagy bukásoktól megóvjá.

Berzsenyi Dániel: A közelítő tél

Hervad már ligetünk, s díszei hullanak,
Tarlott bokrai közt sárga levél zörög.
Nincs rózsás labyrinthe, s balzsamos illatok
Közt nem lengedez a Zephyr.

Nincs már symphonia, s zöld lugasok között
Nem búg gerlice, és a füzes ernyein
A csermely violás völgye nem illatoz,
S tükrét durva csalét fedi.

A hegy boltozatán néma homály borong.
Bíbor thyrusain nem mosolyog gerezd.
Itt nemrég az öröm víg dala harsogott:
S most minden szomorú s kiholt.

Oh, a szárnyas idő hirtelen elrepül,
S minden míve tűnő szárnya körül lebeg!
Minden csak jelenés; minden az ég alatt,
Mint a kis nefelejcs, enyész.

Lassanként koszorúm bimbaja elvirít,
Itt hágy szép tavaszom: még alig ízleli
Nektárját ajakam, még alig illetem
Egy-két zsenge virágait.

Itt hágy, s vissza se tér majd gyönyörű korom.
Nem hozhatja fel azt több kikelet soha!
Sem béhunyt szememet fel nem igézheti
Lollim barna szemöldöke!

Berényi Mihály: A maszk

Még hogy ez a vírus nem veszélyeztetni a fiatalokat! Szerintem a szőke, kékszemű ifjuncokra különösen veszélyes. Tapasztalatból mondom, mivel ilyen vagyok én is: platinahajú, katángvirág színű szemekkel és huszonegy évvel. Ezt a karantén rendszert kifejezetten az én és a hozzám hasonlóknak védelmére találták ki, a szülői ház mindig biztonságot jelent. Elmondom, miért.

A „Maradj otthon!”-t bizonyos időn túl nem lehet betartani. El kell menni tejért, vajért, zöldségért. Kenyeret tudunk magunk is sütni, pontosabban ahhoz nagyon hasonló küllemű valamit, de tehenet Pesten nehéz volna tartani. A bocik nem bírják a liftet. Nem azért, mert a süllyedéstől émelyegnének, hanem a régi, háromszemélyes felvonókba a sovány tehén is csak összehajtván férne be. (Bocsánat! A kéthónapos karantén, a bezártság az oka.)

Komolyra fordítom a szót. Tejhiány? Vajhiány? Korlátozott kijáráskor is irány a vásárcsarnok!

A piac tele van álarcos ismerősökkel, vagyis idegenekkel. Akinek köszönök, az nem fogadja, aki nekem kíván jó napot, azt én még álarcosbálban sem láttam, fogalmam sincs, ki az. Persze otthon, anyámtól nem győzöm hallgatni, hogy miért nem köszönök Zsófia néninek. Az meg egyenesen neveletlenség, hogy Pista bácsi, aki nagyapám lehetne, előre köszön nekem, de én, a magas lovon ülő, nem fogadom.

Ha anyám szerint már eddig is rengeteg bajom volt a köszönéssel, akkor mi lesz a folytatással? Semmi jóra nem számítok. Miért? Azt is elmesélem, ugyanis összefüggenek.

A sok maszkos, álarcos, sálas vásárló közül a nőket – koromnál fogva – könnyen felismerem. Nem tagadom: érdekelnek. De ilyen körülmények között mit látok belőlük? A körvonalukat. Sovány, kövér, alacsony, magas. Megakadhatok még a maszkjuk színén: fehér, világoszöld, fekete. Ennek a feltűnő valakinek, ennek a nőnek a maszkja is olyan volt: feltűnő, továbbá harsány, kihívó, szemet szűrő és kiabáló. Annyi szín nincs a földön, amennyi arra a maszkra rátelepedet! Mindössze egy-két pillanatig láttam, aztán a krumplis asztal felé fordult.

– Ez a nő eladó! – állapítottam meg magamban. Nem olyan, amelyik a retket vagy újhagymát árulja. Valami más. Akkor inkább – vevő. Kezdtém megzavarodni. Csak nem saját magát árulja? Nem! Nem úgy tűnik. Ízléses májusi öltözetben jön-megy.

– Jaj, ne menj! – kiáltottam utána, persze csak magamban. – Fordulj már meg végre, hadd nézzem meg az arcodat is! Látszott rajtam, hogy még nem szoktam meg ezt a vírusos időszakot. Maszkban van, nem láthatom az arcát. És megfordult. Kimondottan énfelém, pontosabban a mögöttem felhalmozott uborkák felé.

– Jaj! – nyilallott valami belém. – Jaj! – ezt már félig hangosan nyögtem.

A tarka maszk fölött őrzítően szép, csaknem szénfekete szempár ragyogott. Nem sokáig tanakodtam azon, hogy barnaszén vagy feketeszén. Ennyi kalória, ennyi hő, ilyen tűz csak antracitban lehet! Az meg igazán fekete. Két méterre, biztonságos távolságban voltam tőle, mégis lángra gyúltam a színpompás maszk fölötti két kormos szemtől. Tudtam: a kékszeműeknek ilyen a vesztük. Elégnek. Ráadásul tetszik nekik.

Rettenetemre elindult felém. Helyesbíték: az imént már említett uborkakupac érdekelte. Nem tudtam félreállni, a lábaim gyökeret eresztettek, kikerült. Vett másfél kiló uborkát, és irány a kijárat. Dermedten néztem távolodó kecses alakját, ringó csípőjét.

Mikor a varázslat elmúlt, mint a holdkóros, hazatámolyogtam. Otthon kiderült: vaj és tej nélkül. Zöldségféle? Ugyan! Kit érdekel! Primőr paradicsom helyett két gyönyörű szem minden szépségével érkeztem.

- És a tej? – kérdezte anyám.

- Ő az! Ő lesz az! – harsogtam. – Megtaláltam! Évek óta keresem! Végem van!

Anyám semmit nem értett.

- Mit keresel évek óta?

- Édesanyám! Miért engedett ki ebből a biztonságos itthoni karanténból? Elragadott két veszélyesen sötét szem. Menthetetlenül szerelmes vagyok! Anyácskám! Holnap mikor nyit a csarnok? Ezentúl minden nap hozok tejet – ha el nem felejttem.

Akár igaz is lehet...

Az alábbi - feltehetően kitalált - történet J. Canfield és M. V. Hansen: Merj nyerni c. könyvéből való:

Al Silzer az oregoni Portlandben él, és egy üzletileg igen jól zárt hétvégén úgy határozott, megjutalmazza magát. Portlandben van egy kiváló étterem, a Daisys. Al ott akart reggelizni, de amikor odaért, rengetegen álltak sorban asztalért, ezért leült a bárpulthoz. Mellette egy hallgató férfi ült, aki nagyon tartózkodóan viselkedett, és nyilvánvalóan nem akarta, hogy zavarják. Al túláradóan kedves, kisfiús bájjal bír. Megszólította a férfit, és sikerült megtörnie az ellenállását. Csaknem két órán át együtt reggeliztek. Ekkor Al az órájára pillantott, és közölte, hogy találkozója van. Névjegykártyát cseréltek a férfival, de úgy vélték, soha többé nem fognak találkozni.

A következő héten, szerdán az illető, szemében könnyekkel állított be Al irodájába, és azt mondta, hogy Al megmentette az életét. Alnek természetesen fogalma sem volt, miről van szó. A férfi erre elmondta a történetét.

Kiderült, hogy aznap, amikor együtt reggeliztek, a férfi előzőleg orvosnál volt, aki tájékoztatta, hogy a röntgenfelvétel tanúsága szerint halálos betegségben szenved, amely rendkívül fájdalmassá válik az utolsó stádiumban. A férfi ott helyben elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Előtte azonban meg akarta még ajándékozni magát egy utolsó, bőséges reggelivel, ezért ment a Daisysbe. Ott ismerkedett meg Allel, aki olyan szeretettel és olyan biztatóan beszélt vele, hogy úgy döntött, mégsem vet véget az életének, s nem fosztja meg a feleségét meg a gyerekeit a társaságától arra a néhány hónapra, ami még hátravan neki.

Ezen a bizonyos szerdán reggel még visszament az orvoshoz, és megtudta, hogy a röntgengép valahogyan elállítódott. Csupán enyhe bélproblémája van, korántsem halálos beteg. Azért sírt, mert Al nélkül már meghalt volna.

Sosem tudhatjuk, mit jelent egy kedves szó egy másik embernek..."

Mindnyájan egyfajta fűszerei lehetünk csak más emberek életének, de hogy az végül milyen ízű lesz, már nem rajtunk múlik. Mindenkinek meg kell érnie egy gondolatra, és ha épp akkor segídezhetünk ebben, az nagy kiváltság.

Örkény István: Mindig van remény

- Egy kripta különben sem olcsó - közölte a tisztviselő. - A legkevésbé a főútvonalon.

- Nem kell neki a főútvonalon lenni - mondta az érdeklődő. - Az a fontos, hogy betonozva legyen.

- Betonozva? - hökkent meg a tisztviselő. - Szokatlan, kérem. De azért lehet. Félretette a gépelt árjegyzéket. Egy blokkra gyors számvetést csinált; a betonozott kriptának, sírkő nélkül, a mellékútvonalon is elég borsos volt az ára. Az érdeklődő azonban kijelentette, hogy nem baj. Rágta a körmét. Gondolkozott.

- Továbbá - mondta -, kell bele egy cső.

- Miféle cső? - kérdezte a fekete ruhás tisztviselő.

- Magam sem tudom. Mint egy kémény. Mint egy kürtő. Mint a hajókon. Vagy amilyen a borospincékben van.

A mérnök, akit a tisztviselő odahívott, elég lassú észjárású volt. Kétszer is elmagyaráztatta magának a dolgot, s még utána is csak hümmögött.

- Ha szabad megkérdezni - kérdezte -, miből legyen az a cső?

- Azt már önöknek kellene tudni - mondta kissé türelmét veszítve az érdeklődő

- Palából jó lesz? - kérdezte a mérnök. - Vagy inkább kiteglázzuk? Vagy legyen egyszerűen valamilyen fém?

- Ön mit ajánl? - kérdezte az érdeklődő.

- Én semmit sem értek az egészből - mondta a mérnök. - De a legkézenfekvőbb volna a pala.

- Legyen pala - mondta az érdeklődő, és mélyen nézte a nehéz felfogású mérnököt. - Továbbá - mondta aztán -, be kellene vezetni a villanyt.

- A villanyt? - bámultak rá mind a ketten. - Minek oda villany?

- Jó kérdés - mondta bosszúsan az érdeklődő. - Hogy ne legyen sötét.

Meghalt egy ember váratlanul, s máris az Isteni Bíró elé állók hosszú sorában találta magát. Az előtte állóknak egymás után számot kellett adniuk életükről. Krisztus lapozott a vaskos könyvben, majd így szólt az elsőhöz:

- Éhes voltam, és ennem adtál, ez van beírva rólad. Nagyszerű, máris mehatsz a mennyországba!

A másodiknak ezt mondta: - Szomjas voltam és innom adtál...

A harmadiknak :- Fogságban voltam és meglátogattál... És így tovább. Közben az ír lelkiismeretvizsgálatot tartott, és remegés fogta el. Ő nem adott senkinek enni, inni, se foglyokat, se betegeket nem látogatott meg.

Nos hát, sorra került. Krisztusra tekintett, aki a Nagy Könyvben az ő lapját kereste. Remegett a félelemtől. Krisztus azonban feltekintve így szólt:

- Hát bizony, Rólad nincs sok feljegyezve. Valamit azonban Te is tettél: szomorú voltam, és Te vidám történeteket meséltél. Csüggedt voltam, és Te bátorságot öntöttél belém. Menj be hamar a mennyországba!

E képzelet szülte történet meggyőz arról, hogy nem szabad elmulasztanunk, ha valakit felvidíthatunk!

Lázár Ervin: Az asszony

Azon a télen nem akart megjönni a hó, néhány héttel karácsony előtt még feketében, fagyott göröngyöket didergetett a táj. Ebből a sötétségből jött elő az asszony, csecsemő fiát a melléhez szorította. Nem tudni, merről jött, azt sem, mennyi ideje állhatott kinn az ajtó előtt, mert nem kopogott.

- Az istenért, jöjjön be, hiszen megfagy - mondta neki anyám.

Az asszony nem mozdult, szemét szüleimre emelte, és csendesen így szólt:

- Engem üldöznek.

- Egy nőt? Csecsemővel? Miért? - kérdezte apám.

Anyám szelíden megfogta a karját.

- Jöjjön már be.

- Nem követtem el semmi rosszat - mondta az asszony, de még mindig nem indult befelé. - Azt mondták, aki segít rajtam, azt is nagyon megbüntetik.

- Jöjjön csak be.

Nagyon szép asszony volt. Levetette furcsa aranszegélyű, világos köpenyét, kibontotta a pólyából kisfiát, tisztába tette, megszoptatta. A kisgyerek ránk nevetett, fogatlan, bölcs nevetéssel.

- Csak karácsonyig. Karácsonykor már lesz hova mennünk - mondta az asszony.

Anyám ránk nézett.

- Gyerekek, senkinek se mondjátok meg, hogy a néni nálunk van! Megértettétek?

- Nem azért, mintha bárkitől tartani kellene - mondta apám -, itt Rácpácesgesen nincs senki, aki elárulna bennünket. De biztos, ami biztos.

Tudom, akkor mindannyian Bederik Durira gondoltunk. Aki ugyan nem lakott Rácpácesgesen, de itt ólalkodott mindig a környéken. Valami csósz, mezőőr vagy erdőkerülőféle volt. Lelövöldözte a határba tévedt kutyáinkat, megríkatta a gyerekeket, ijesztgette az ebédvivő asszonyokat.

Igen, őtőle félni kellett.

Pedig mióta az asszony a gyerekekkel megérkezett, egyre gyakrabban keringélt körülöttünk, s azután, hogy a hirdetményt felolvasták, egészen elszemtelenedett.

A katonák terepszínű dzsippel érkeztek, addig nyomták a dudát, amíg mindenki előszállingózott a házakból. Egy katona fölállt, ordítva olvasott. Egy nőt keresnek, csecsemővel. Bárki látja, köteles jelenteni. A parancs megszegőjét a helyszínen agyonlövik, házát porig rombolják.

Fagyott szívvel álltunk, kutatnak-e? De nem, odébbálltak. Csak Bederik Duri nem állt odébb, sőt megindult a házunk felé.

- Ha akarja, most rögtön elmegyek - mondta az asszony apámnak. - A kerten át, nem veszi észre senki.

- Nem megy sehova! Öt nap múlva karácsony, addig ki kell bírunk. Bújjanak el!

Bederik Duri estig ott ült. Fülelt, gyereksíráásra lesett.

Azt aztán leshette! Mert alighogy kényelmesen elterpeszkedett a konyhában, odakint, a gazdasági épületek takarásában megjelent Jósvai Jancsi. Addig integetett anyámnak, amíg észre nem vette.

- Mit akar, János?

- Az asszony meg a gyerek miatt...

- Milyen asszony? - rebtent meg anyám.

- Ne tessék félni, tud róla az egész pusztá... Amíg ez itt ül, jobb helyük lenne nálunk. A kerten át észrevétlenül átjöhetnek.

Így került az asszony a gyermekkel Jósvaiékhoz, majd amikor Bederik Duri körülöttük kezdett szaglászni, átmentették őket az alsó ház családjaihoz, aztán a felső házba került, majd vissza a középsőbe, nem volt Rácpácegresen egyetlen család sem, amely nem bújtatta volna, ha csak fél órára is.

Eljött a karácsony, a lányok ezüstpapírral borított diót, cérnára fűzött pattogatott kukoricát aggattak a fenyőágakra. Az asszony a kicsivel akkor már újra nálunk volt.

- Sötétedés után a pálfai Öreghegy alatt várnak rám.

Apám befogta a lovakat, és a biztonság kedvéért nagy kerülővel, a Sió fölötti erdők között vitte az asszonyt meg a fiát a megbeszélthelyre. Még kicsit mosolygott is magán, túlzás ez az óvatosság, ki kóricálna szenteste ezen az elhagyott vidéken. De bizony kóricált. Előlépett a fák közül Bederik Duri.

- Állj! Kit visz maga?

Apám nem válaszolt, a lovak közé csapott, meglódult a kocsi, de ahhoz nem elég gyorsan, hogy Bederik Duri ne tudja elkapni az asszony aranysegélyű köpenyét. A kezében maradt, diadalmasan lobogtatta.

Vágtázva értek az Öreghegy alá, valóban, egy kocsi várt ott. Az asszony sebtében búcsúzott, átszállt, a könnyű parasztszekér elzörgött vele a sűrű éjszakába.

Apám megfordította a lovakat, hazaindult. Most az országúton, egyenesen. Amikor a Paphegy tövébe ért, az út menti bokrok mögül ijesztő nevetés harsant. Apám tudta, hogy ki az, és szívszorongva nézte, ahogy a fagyos sötétségben ballangkórokat hömbölget a szél.

Másnap hajnalban fölbolydult Rácpácegres. Jönnek. Ki hozta a hírt, nem tudom, de már az is elterjedt, hogy egy lánctalpas monstrum is közeleg, azzal rombolják le a házakat. Bederik Duri nem sokat késlekedett. Ő vezeti őket, a tank előtt jön, kezében a bűnjel, az aranysegélyű, kék köpeny.

Egy darabig hihettük, hogy csak ijesztés, de ahogy a hajnal kibontotta a tájat a homályból, kibontotta a lőrinci úton vonuló sereget is, igen, jönnek, fegyverrel, lánctalpas monstrummal, végünk van, véged van, Rácpácegres. Menekülünk volna, az asszonyok batyukat kötöttek, de akkor már valaki jött vissza a magtár felől, nincs kiút, igen, akinek jó szeme volt, láthatta: mint a szöges-drót tüskéi az őrszemek szuronyai, körös-körül, a ráadási úttól a Paphegyen át a Vitéz-tanyáig mindenütt katonák, körülzártak bennünket.

Ki lehet ez az asszony meg ez a gyerek, hogy ilyen ádázul gyűlölik?

A batyuk a lábak mellé estek, hátráltunk, összetorlódtunk, mint egy delelő nyáj, szorongtunk a Nagyszederfa alatt. A monstrum már a Kissarok felé dübörgött, hallottuk a kérlelhetetlen hangot, már idevillant Bederik Duri kezéből a kék, amikor Keserű Pisti felkiáltott:

- Oda nézz!

A házak körvonalai megbomlottak, mintha köd ereszkedett volna rájuk, de nem lehetett köd, hiszen minden mást élesen lehetett látni, idelátszott az Erzsébet-domb fenyőfája, a lőrinci torony. A házak mégis elmosódtak, tűnékenyen lebegtek, mint forró nyarakon az utak fölött a délibáb, újabb kiáltás, a kezem, a kezem, idenézz, a kezem. Tényleg, mintha elpárállana a testünk, áttetsző lesz a kezünk, megfakul a ruhánk, egy pillanatra látom a mellettem levők testén át a dombokat, aztán már csak a dombok, a fák. A házak és az emberek, mint a pára, nincsenek, üres pusztaság Rácpácegres helye... de mégis itt vagyunk, hiszen érzem, hogy fogom anyám kezét, a hátam mögött szuszog a húgom.

A had hökkenten áll az üresség közepén, Bederik Duri eszelősen kapkodja a fejét, itt volt, itt van, itt kell neki lennie, a páncélosról leszáll egy tisztféle, Bederik Duri kapkodva mutogat, lobog a kezében az aranysegélyű, kék köpeny. A tiszt botot emel, Bederik Duri vállára sújt vele, aztán az arcába. Itt meg, miköztünk, valaki hangosan fölnevet, csönd, sziszege apám, de nem lehet visszatartani a kárörvendő hangokat, sziszeg, fortyog, sistereg, úgy kell neked, áruló gazember. Most már a többiek is ütik, Bederik Duri szűkölve rohangál a körben, szinte sajnálja már az ember.

A katonák sorokba rendeződnek, a páncélos megfordul, mennek dolguk végezetlen, Bederik Duri, mint egy rongycsomó, a földön. Amikor a katonák már látótávolon túl vannak, föláll, az arcán gyűlölet, rázza az öklét az égre, a katonákra, ránk, belőlünk meg, láthatatlanokból, föltör, fölszárnyal a felszabadult nevetés, Bederik Duri rémülten rohan át a földeken, egyre messzebb, egyre távolabb, olyan lesz, mint egy szélűzte ballangkóró.

Halvány vibrálás, helyükre sűrűsödnek a házak, fölködlük a kezünk, az arcunk, juhé, itt vagyunk, világítanak a boldog emberek. S mintha csak erre várt volna, nagy pelyhekben, mint a kegyelem, hullani kezd a hó.

Rákos Sándor: Egy másik törvény

milyen mindenség kellene
milyen törvénye az anyagnak
hogyan egyszer mégis szárba szökjön
minden elmaradt beteljesülés
hogyan mégis találkozzanak
kik közé évezredek álltak
s azok is akik a vitát
nem tudták végül befejezni

hogyan átléphesse a határt
akit a határon lelőttek
hogyan életmentő vallomását
a haldokló még megtehesse
hogyan kiszemelt áldozatát
mégis megölhesse a gyilkos
hogyan mi akik szeretjük egymást
merjünk mégis bátran szeretni

V I C C O L D A L

"Három idős nővér él együtt a házban, egyik 92, a másik 94 és a legidősebb 96 éves.

Egyik este a 96 éves az emeleti fürdőszobában fürdéshez készülődik, teleereszti a kádat vízzel. Ahogy az egyik lábát beleteszi a kádba, megáll, gondolkodik, majd lekiabál a húgainak:

- Most nem tudom, hogy kilépek a kádból vagy belépek a kádba?!!

A 94 éves válaszol: - Én azt innen nem tudhatom, mindjárt megyek és megnézek!

Ezzel elindul a lépcsőn felfelé, de félúton megáll, gondolkodóba esik és ő is elkezd kiabálni:- Most én felfelé megyek vagy lefelé?

A 92 éves a konyhaasztalnál ül, teázik és hallgatja a nővéreit. Rosszallóan ingatja a fejét, s közben megjegyzi, hogy 'remélem, én sose leszek ilyen feledékeny'! És hogy nyomatékot is adjon a dolognak, lekopogja háromszor, alulról felfelé az asztal lapján.

Aztán felkiabál: - Mindjárt felmegyek és segíték rajtatok, csak előbb kinézek az ajtón, hogy ki kopogott!"

Egy angol és egy skót beszélgetnek a dohányzásról.

- Én pipázom - mondja az angol.

- Én meg szivarozom - így a skót -, mert a pipázás nagyon drága.

- Nem drágább, mint a szivarozás.

- Dehogyanem! Mert szivarral csak-csak megkínálják az embert, de pipáva soha

Bekopogtat a város legsikeresebb ügyvédéhez a városi lelkész adományért: - Uram, Ön nagyon sikeres ügyvéd, szép vagyonnal. Kérem, adakozzon az egyház javára.

- Tisztelendő úr, hallott róla, hogy apám halálos beteg, és anyám összes pénze elment az ápolására?

- Nem, nem hallottam.

- És arról hallott, hogy a bátyám a háborúban elvesztette mindkét lábát, így segélyekből kell, hogy eltartsa a feleségét és mind a hat gyermekét?

- Nem hallottam.

- Nos, gondolja, hogy ha nekik nem adok egy fillért sem, akkor majd pont az egyháznak fogok?!

Nyelvtanóra. A tanár magyarázza a tagadást.

- A magyarban a kétszeresen negatív állítás negatív. Az angolban viszont a kétszeresen negatív állítás pozitív. Nincs azonban olyan nyelv, ahol a kétszeresen pozitív állítás negatív lenne.

Mire hátulról egy hang: - Aha, persze.

Egy házaspár hazatérőben volt György nagybácsi temetéséről, aki közel húsz évig élt velük, s annyi kellemetlenséget okozott, hogy majdnem ráment a házasságuk is.

- Valamit meg kell mondanom Neked, szívem – mondta a férj. – Ha nem szeretnék ennyire, egy napig sem tűrtem volna el a te György bácsikádat.

- Az én György bácsikámat! – kiáltott fel kétségbeesetten az asszony. – Azt hittem, ő a te nagybácsikád!

Ősember fia hozza haza a bizonyítványát. Apa: - Vadászatból 3-as? - Hát jó, még nem bírod el a dárdát.

Halászatból 2-es? - Tudom, víziszonyod van. De történelemből hogy lehet megbukni? Két oldal az egész...

Egy gazdag családhoz akar betörni egy fickó. Kifigyeli, hogy minden vasárnap reggel templomba mennek. Egy ilyen alkalomkor be is tör hozzájuk, de ahogy gyűjti az ékszereket, megszólal mögötte egy hang:

- Jézus figyel téged!

A betörő azt képzei, hogy csak hallucinál, ezért nem foglalkozik vele, pakolja tovább a zsákját. A hang újból megszólal:

- Jézus figyel téged!

A betörőnek elege lesz, megfordul, körbe néz és a sarokban meglát egy papagájt.

- Szóval te játszodozol velem! Csak nem téged hívnak Jézusnak?

- Nem, engem Mózesnek hívnak.

- Mózesnek? Ki ad ilyen nevet egy papagájnak?

- Ugyanaz, aki Jézusnak nevez el egy pitbullt.

Egy italtól és örömtől mámoros férfi a kórházi portás nyakába ugrik: -Uraim, ikreim születtek!

- Rendszerben - nevet a kapus bácsi, - de miért mondja, hogy uraim, egyedül állok itt.

- Egyedül?- döbben meg az apa. - Tyú, az áldóját, vissza kell mennem megnézni, hogy tényleg ikrek-e!

Bölcs meglátások:

Az ember a legnagyobb szerűbb számítógép, amit az úrhajóba tehetünk – és az egyedüli, amit szériában gyárthatunk, képzetlen munkaerővel.

Az embert Isten azért áldotta meg képzelő erővel, hogy lássa, milyen lehetne, és azért áldotta meg humorérzékkel, hogy el tudja viselni, amilyen.

Az orvostudomány abból áll, hogy szórakoztatják a beteget, mialatt a természet meggyógyítja.

Diplomata az, aki úgy tud elküldeni melegebb éghajlatra, hogy alig várod az indulást.

Ha nem akarsz alkoholemérgezést kapni, ne igyál mérgezett alkoholt!

Ha úgy nézel ki, mint az útlevel képeden, minden bizonnyal szükséged van a nyaralásra.

Igazi úriember az, aki macskának nevezi a macskát még az után is, hogy megbotlott benne és hasra esett.

A munka nemesít, de hazánkban ma már nem tűrhetjük a nemeseket.

Minden férfinak szüksége van egy feleségre, mert van egy csomó dolog, amiért egész egyszerűen nem lehet a kormányt hibáztatni.

